

compensării curții vieneze în schimbul Olteniei. Acțiunea diplomatică a Țării Românești în Rusia în anii 1736—1738 a fost puțin cercetată. C. Șerban în studiul *Relațiile politice romino-ruse în timpul războiului ruso-turc din 1735—1739*¹ relevă îndeosebi sprijinul dat de masele largi populare armatei ruse, pomenind tangențial unele aspecte ale activității diplomatice a cercurilor politice muntene în Rusia².

Singurul istoric care a cercetat îndeaproape momentul principal al acestei acțiuni diplomatice este E. Șulman, în articolul *Миссия валашского воеводы П. Драгунеску в Россию (1736—1737) годы*³. Bogat informat, E. Șulman aduce o contribuție valoroasă la cunoașterea misiunii vornicului P. Drugănescu și mai ales a însemnătății planurilor de campanie propuse de el guvernului rus. Studiul lui E. Șulman, axat pe latura militară a activității vornicului Drugănescu, constituie — după cum arată autorul — prima parte a unei lucrări mai ample.

Cea de-a doua parte, care, spre regretul nostru, încă nu este tipărită, e consacrată problemelor legate de demersurile vornicului P. Drugănescu în ultimile luni ale șederii în Rusia și de însemnătatea misiunii sale⁴. Această misiune n-a fost însă singura acțiune întreprinsă de cercurile politice muntene. În «Arhiva Politică Externă a Rusiei» de la Moscova se află materiale importante, inedite (memoriile boierilor munteni din 25 aprilie⁵ și din septembrie 1737⁶ adresate țarinei Ana Ivanovna, scrisoarea lui Vlad Boțulescu din Mălăești către cancelarul I. Osterman⁷, actele cu privire la prezența lui Dimitrie Scutari în Rusia⁸) care dau posibilitatea să se pună în lumină noi aspecte ale misiunii vornicului P. Drugănescu, și a întregi cu alte momente semnificative această pagină puțin cunoscută din istoria relațiilor romino-ruse. Spre sfârșitul verii anului 1736, virfurile feudale pămîntene din Țara Românească au trimis în Rusia ca reprezentant al lor pe vornicul P. Drugănescu. Acesta avea misiunea de a cere sprijinul guvernului rus pentru eliberarea țării de sub dominația otomană⁹. Preda Drugănescu, fiul lui Gavril Drugănescu vel vornic de Tirgovște, se trăgea dintr-o veche familie boierească; unul din moșii săi, Gheorghe vel vornic, pretendent la tronul Țării Românești, fusese ucis în 1673 de către Grigore Ghica¹⁰. În anul 1703, Preda Drugănescu a fost trimis în străinătate la învățătură și a călătorit în mai multe țări din Europa¹¹. Tatăl lui Preda se refugiase, în anul 1711, în Rusia, împreună cu vărul său Toma Cantacuzino spătarul. Peste un an s-a întors în țară și și-a luat fiul cu el în Rusia. Preda, care avea pe atunci 16 ani, a rămas în Rusia pînă spre sfârșitul anului 1724, cînd a revenit la casa părintească¹².

¹ «Analele romino-sovietice», Istorie, nr. 4, 1956, p. 113—133.

² *Ibidem*, p. 115, 122.

³ În volumul: *Вековая дружба*, Chișinău, 1961, p. 211, 239.

⁴ *Ibidem*, p. 237.

⁵ Arhiva Politică Externă a Rusiei (mai departe A.P.E.R.), Fond. Relațiile Rusiei cu Moldova și Țara Românească, opis 68/1, dos. nr. 3, din anul 1736—1737, f. 1.

⁶ A.P.E.R., același fond, dos. nr. 3, f. 3—5.

⁷ A.P.E.R., același fond, dos. nr. 1, din anul 1738, f. 1—2.

⁸ A.P.E.R., același fond, dos. nr. 4, din anul 1742.

⁹ A.P.E.R., același fond, dos. dr. 2, anul 1736—1737, f. 33—49.

¹⁰ E. ȘULMAN, neavînd la dispoziție material documentar, redă eronat puținele date biografice privitoare la Preda Drugănescu și familia sa (*op. cit.*, p. 217—218).

¹¹ IOAN C. FILITTI, *Biserici și ctitori*, București, 1932, p. 42.

¹² *Viața lui Costandin Vodă Brîncoveanu de Radu vel logofăt Greceanu*, ed. critică de ȘT. D. GRECEANU, București, 1906, p. 202.